

Така зміна Банком Росії процентних ставок за операціями певною мірою вплинула на динаміку процентних ставок ринку міжбанківських кредитів. Активні дії Банку Росії з підтримки міжбанківського ринку на фоні поступової макроекономічної стабілізації сприяли формуванню з середини лютого 2009 року зниженої динаміки міжбанківських процентних ставок. У квітні-грудні 2009 року сумарне зниження ставки рефінансування Банку Росії становило 4,25 процентні пункти. А це сприяло відновленню російського фінансового ринку та покращенню макроекономічної ситуації в країні.

*В.Г. Костоґриз, канд. екон. наук, доц.,
Черкаський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ*

ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВОМ ІНСТИТУТІВ ОЩАДНО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ

Нестабільність і кризові явища, неефективний рівень структурної перебудови економіки вимагають переоцінки й переосмислення інноваційної політики, яка реалізується нині. Головний акцент треба змістити на розвиток тих виробництв, які за рахунок модернізації, залучення інновацій забезпечать якісно новий розвиток господарського комплексу України. У розвинутих країнах світу інноваційний чинник забезпечує до 65-80 % економічного зростання. Відповідно до статистичних даних питома вага підприємств, що займаються інноваційною діяльністю в Україні, дуже незначна й становила на кінець 2009 року лише 10,7 %. У країнах ЄС цей показник знаходиться на рівні 40-60 %.

Серед основних проблем фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні можна виділити:

- 1) недостатню державну фінансову підтримку інноваційних проектів різного масштабу, які реалізуються у промисловості;
- 2) відсутність механізмів перерозподілу інвестиційних ресурсів населення на користь інноваційного сектора;
- 3) недостатню зацікавленість іноземних інвесторів у фінансуванні вітчизняного інноваційного сектора;
- 4) комерціалізацію інноваційної продукції, високі ризики інноваційної діяльності.

Банківські інститути в інноваційно-інвестиційному процесі в Україні працюють переважно в напрямку обслуговування руху коштів, що належать клієнтам, і призначені для інвестицій в інновації.

Важливою проблемою фінансування інноваційного виробництва є відсутність механізмів перерозподілу інвестиційних ресурсів населення

на користь інноваційного сектора. Забезпечення даного механізму можливо здійснити через організаційно-економічні аспекти функціонування ощадно-кредитної системи, одним із завдань якої є створення умов і механізмів для максимального залучення вільних коштів у національну економіку інститутами системи у вигляді заощаджень (переважно фізичних осіб), що дозволить збільшити інвестиції в інноваційну сферу економіки. Існує необхідність вироблення напрямів залучення заощаджень населення до інститутів системи та перетворення їх на ресурси інвестиційної та інноваційно-інвестиційної діяльності. Ці напрями мають містити правові, економічні та соціально-політичні заходи.

Задля сприяння виходу України з економічної, а в основному із фінансової кризи та збільшення участі банків як основних інститутів ощадно-кредитної системи у фінансуванні інноваційного виробництва необхідно реалізувати такі заходи, як відновлення довіри населення до фінансових інститутів, насамперед до банківських установ, удосконалення законодавчої бази захисту вкладів населення; напрацювання і запровадження спеціальних програм Уряду України, які б забезпечили концентрацію кредитних ресурсів у пріоритетні інноваційні галузі економіки, доповнення та зміна системи структурно-кредитної політики відповідно до вимог часу, тобто забезпечення інституціональних інновацій. Доцільним є впровадження надання державних гарантій за стратегічно пріоритетними напрямками інноваційного фінансування. Важливим також є питання зниження ризику кредитної інноваційної діяльності банків. За даних умов ощадно-кредитна система здатна не лише забезпечити максимізацію залучення вільних коштів в економіку країни, а також виступити основним фінансовим посередником між виробниками інноваційної продукції та її споживачами.

Костогриз, В.Г. Фінансування інноваційного розвитку країни за посередництвом інститутів ощадно-кредитної системи [Текст] / В.Г. Костогриз // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (28-29 жовтня 2010 р., м. Суми): у 2 т. – Суми: УАБС НБУ, 2010. – Т. 1. – С. 124-125.